

Examenul de bacalaureat național 2013

Proba E. d)

Fizică

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

A. MECANICĂ

Varianta 7

Se consideră accelerația gravitațională $g = 10 \text{ m/s}^2$.

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. Un corp își păstrează starea de mișcare rectilinie și uniformă sau rămâne în repaus dacă asupra lui acționează:

- a. o singură forță
- b. două forțe pe direcții diferite
- c. mai multe forțe cu orientări diferite, iar rezultanta lor este nenulă
- d. mai multe forțe cu orientări diferite, iar rezultanta lor este nulă

(3p)

2. Știind că simbolurile mărimilor fizice sunt cele utilizate în manualele de fizică, expresia care are ca unitate de măsură newtonul este:

- a. $\frac{P}{v}$
- b. $P \cdot t$
- c. $\frac{L}{t}$
- d. $m \cdot v$

(3p)

3. Simbolurile unităților de măsură fiind cele din S.I., unitatea de măsură a energiei mecanice se poate exprima sub forma:

- a. $\text{kg} \cdot \text{m} \cdot \text{s}^{-1}$
- b. $\text{kg} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$
- c. $\text{kg} \cdot \text{m}^2 \cdot \text{s}^{-2}$
- d. $\text{kg}^2 \cdot \text{m}^2 \cdot \text{s}^{-2}$

(3p)

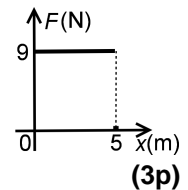
4. Un corp lăsat liber pe un plan înclinat coboară cu viteză constantă. Planul formează cu orizontala un unghi α pentru care $\sin \alpha = 0,6$. Coeficientul de frecare la alunecare dintre corp și plan are valoarea:

- a. 0,50
- b. 0,75
- c. 0,80
- d. 1,33

(3p)

5. Asupra unui corp care se deplasează de-a lungul axei Ox acționează, pe direcția axei Ox, o forță F . În figura alăturată este reprezentată dependența forței de coordonata x . Lucrul mecanic efectuat de forța F pe primii 5 m ai mișcării are valoarea:

- a. 60 J
- b. 45 J
- c. 30 J
- d. 15 J

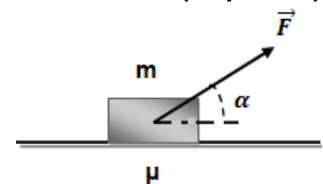
(3p)

II. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

Asupra unui corp cu masa $m = 6 \text{ kg}$, aflat pe o suprafață orizontală, acționează o forță $F = 20 \text{ N}$ a cărei direcție formează cu orizontala un unghi $\alpha = 30^\circ$, ca în figura alăturată. Coeficientul de frecare la alunecare dintre corp și suprafața orizontală este $\mu = 0,1$.

- a. Reprezentați grafic toate forțele care acționează asupra corpului.
- b. Calculați valoarea forței de reacțiune normală care acționează asupra corpului.
- c. Determinați valoarea accelerației corpului.
- d. Calculați viteza corpului după 4 s de la plecarea din repaus a corpului.

III. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

Un automobil cu masa $m = 1600 \text{ kg}$ parcurge distanța dintre două puncte A și B, situate la altitudinile, măsurate în raport cu nivelul mării, $h_A = 360 \text{ m}$, respectiv $h_B = 310 \text{ m}$. Automobilul pleacă din punctul A cu viteza $v_A = 15 \text{ m/s}$. Energia potențială gravitațională este considerată nulă la nivelul mării. Determinați:

- a. lucrul mecanic efectuat de greutate în timpul deplasării din A în B;
- b. energia mecanică a automobilului în punctul A;
- c. lucrul mecanic efectuat de forțele de frecare în timpul deplasării automobilului, cu motorul oprit, din A în B, dacă acesta ajunge în B cu viteza $v_B = 5 \text{ m/s}$;
- d. lucrul mecanic ce trebuie efectuat de motor pentru a urca automobilul din B în A, cu viteză constantă, dacă lucrul mecanic efectuat de forțele de frecare egal cu -960 kJ .

Examenul de bacalaureat național 2013

Proba E. d)

Fizică

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ

Varianta 7

Se consideră: numărul lui Avogadro $N_A = 6,02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$, constanta gazelor ideale $R = 8,31 \frac{\text{J}}{\text{mol} \cdot \text{K}}$. Între parametrii

de stare ai gazului ideal într-o stare dată există relația: $p \cdot V = \nu RT$.

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. Simbolurile mărimilor fizice fiind cele utilizate în manualele de fizică, mărimea descrisă de raportul $\frac{Q}{\Delta T}$ reprezintă:

- a. capacitatea calorică
- b. căldura specifică
- c. căldura molară
- d. lucru mecanic

(3p)

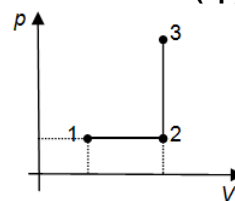
2. Unitatea de măsură în S.I. a mărimii fizice exprimate prin produsul dintre presiune și volum se poate scrie în forma:

- a. $\text{N} \cdot \text{m}^2$
- b. $\text{N} \cdot \text{m}^3$
- c. $\text{N} \cdot \text{m}$
- d. $\text{N} \cdot \text{m}^{-2}$

(3p)

3. O cantitate dată de gaz ideal efectuează transformarea 1-2-3 reprezentată în coordonate p - V în figura alăturată. Relația dintre energiile interne ale gazului în cele trei stări este:

- a. $U_1 > U_2 > U_3$
- b. $U_1 < U_2 < U_3$
- c. $U_1 > U_2 < U_3$
- d. $U_1 < U_2 > U_3$

(3p)

4. Un mol de gaz ideal biatomic aflat într-un cilindru cu piston se destinde adiabatic, dublându-și volumul. Căldura schimbată de gaz cu exteriorul este egală cu:

- a. 350 J
- b. 336 J
- c. 2,45 J
- d. 0 J

(3p)

5. Căldura necesară unei bile de cupru având masa $m = 500 \text{ g}$ și căldura specifică $c = 400 \text{ J} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$ pentru a-și mări temperatura cu $\Delta t = 10^\circ \text{C}$ este egală cu:

- a. 2 J
- b. 20 J
- c. 200 J
- d. 2000 J

(3p)

II. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

O butelie conține azot ($\mu = 28 \text{ g/mol}$), considerat gaz ideal, la presiunea $p_1 = 1,662 \cdot 10^5 \text{ Pa}$ și temperatura $t_1 = 27^\circ \text{C}$. Se încălzește gazul din butelie până la temperatura $T_2 = 308 \text{ K}$. Volumul buteliei este $V = 5 \text{ dm}^3$.

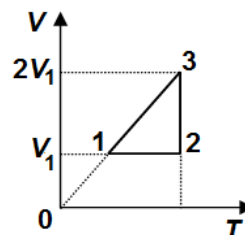
- a. Calculați masa unei molecule de azot.
- b. Determinați numărul de molecule de azot din butelie.
- c. Calculați presiunea p_2 a gazului din butelie după încălzirea acestuia.
- d. După încălzire, robinetul buteliei este deschis pentru scurt timp, iar butelia este răcită. Se constată că presiunea scade la 60% din valoarea presiunii p_2 , iar temperatura scade la 75% din valoarea temperaturii T_2 . Calculați masa de gaz care a ieșit din butelie.

III. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

O cantitate de gaz ideal biatomic ($C_V = 2,5R$) parcurge succesiunea de transformări reprezentată în figura alăturată în sistemul de coordonate V - T . Presiunea și volumul gazului în starea 1 au valorile $p_1 = 10^5 \text{ Pa}$, respectiv $V_1 = 2 \text{ dm}^3$. Lucrul mecanic total schimbat de gaz cu mediul exterior pe parcursul unui ciclu este egal cu $L = 77,2 \text{ J}$.

- a. Reprezentați ciclul în sistemul de coordonate p - V .
- b. Determinați lucrul mecanic efectuat în transformarea $2 \rightarrow 3$.
- c. Determinați raportul $\Delta U_{12} / \Delta U_{31}$ dintre variațiile energiei interne în transformările $1 \rightarrow 2$ și $3 \rightarrow 1$.
- d. Determinați căldura cedată de gaz mediului exterior într-un ciclu.

Examenul de bacalaureat național 2013

Proba E. d)

Fizică

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU

Varianta 7

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. Un consumator este conectat la o baterie cu tensiunea electromotoare $E = 120 \text{ V}$. Tensiunea la bornele consumatorului este egală cu 75% din t.e.m. a bateriei, iar intensitatea curentului electric din circuit are valoarea $I = 2 \text{ A}$. Puterea electrică disipată pe consumator este egală cu:

- a. $P = 180 \text{ W}$ b. $P = 150 \text{ W}$ c. $P = 120 \text{ W}$ d. $P = 100 \text{ W}$ **(3p)**

2. Tensiunea electromotoare a unui generator electric conectat la bornele unui consumator este egală cu:

- a. diferența dintre tensiunea la bornele generatorului și căderea de tensiune internă
b. raportul dintre tensiunea la bornele generatorului și căderea de tensiune internă
c. suma dintre tensiunea la bornele generatorului și căderea de tensiune internă
d. produsul dintre tensiunea la bornele generatorului și căderea de tensiune internă. **(3p)**

3. Mărimea fizică a cărei unitate de măsură în S.I. poate fi scrisă în forma $\frac{\text{J}}{\text{A}^2 \cdot \text{s}}$ este:

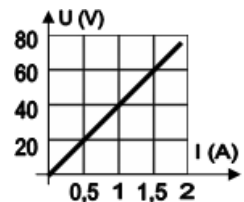
- a. tensiunea electrică b. rezistența electrică c. puterea electrică d. energia electrică **(3p)**

4. Un conductor din manganină cu secțiunea $S = 4 \text{ mm}^2$ și rezistența electrică $R = 2,4 \Omega$ are lungimea $L = 20 \text{ m}$. Rezistivitatea electrică a manganinei este egală cu:

- a. $2,7 \cdot 10^{-7} \Omega \cdot \text{m}$ b. $3,2 \cdot 10^{-7} \Omega \cdot \text{m}$ c. $3,6 \cdot 10^{-7} \Omega \cdot \text{m}$ d. $4,8 \cdot 10^{-7} \Omega \cdot \text{m}$ **(3p)**

5. Dependența tensiunii la bornele unui rezistor R de intensitatea curentului electric ce trece prin rezistor este redată în graficul din figura alăturată. În serie cu rezistorul R se conectează un alt rezistor identic cu el. Rezistența electrică a grupării serie a celor două rezistoare este egală cu:

- a. 15Ω
b. 40Ω
c. 50Ω
d. 80Ω

(3p)

II. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

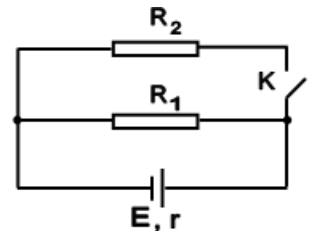
Circuitul din figura alăturată conține un generator electric cu t.e.m. $E = 6 \text{ V}$ și rezistența interioară $r = 0,5 \Omega$, două rezistoare având rezistențele electrice $R_1 = 1,5 \Omega$, $R_2 = 3 \Omega$ și un întrerupător K .

a. Calculați tensiunea la bornele rezistorului R_1 când întrerupătorul K este deschis.

b. Determinați valoarea rezistenței echivalente a circuitului exterior sursei dacă întrerupătorul K este închis;

c. Determinați valoarea intensității curentului din rezistorul R_1 când întrerupătorul K este închis.

d. Se conectează în serie cu generatorul din circuit un generator identic, iar întrerupătorul K se deschide. Determinați noua valoare a tensiunii la bornele rezistorului R_1 .

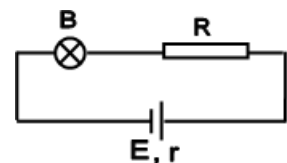

III. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

În figura alăturată este reprezentată schema unui circuit electric format dintr-o sursă având t.e.m. $E = 120 \text{ V}$ și rezistența interioară $r = 3 \Omega$, un bec având puterea nominală $P = 120 \text{ W}$ și tensiunea nominală $U = 60 \text{ V}$ și un rezistor având rezistența electrică R . Becul funcționează la parametri nominali. Determinați:

- a. valoarea intensității curentului electric prin bec;
b. rezistența electrică R a rezistorului;
c. energia consumată de rezistorul R în intervalul de timp $\Delta t = 1 \text{ min}$;
d. randamentul circuitului electric.

Examenul de bacalaureat național 2013

Proba E. d)

Fizică

Filiera tehnologică – profilul tehnic și profilul resurse naturale și protecția mediului

- Sunt obligatorii toate subiectele din două arii tematice dintre cele patru prevăzute de programă, adică: A. MECANICĂ, B. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ, C. PRODUCEREA ȘI UTILIZAREA CURENTULUI CONTINUU, D. OPTICĂ
- Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

D. OPTICĂ

Varianta 7

Se consideră: viteza luminii în vid $c = 3 \cdot 10^8$ m/s, constanta Planck $h = 6,6 \cdot 10^{-34}$ J · s.

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului corect. (15 puncte)

1. Prin studiul experimental al efectului fotoelectric extern, s-a constatat că numărul electronilor emiși în unitatea de timp prin efect fotoelectric extern este:

- a. direct proporțional cu frecvența radiațiilor incidente
- b. invers proporțional cu frecvența radiațiilor incidente
- c. direct proporțional cu fluxul radiațiilor incidente când frecvența lor este constantă
- d. invers proporțional cu fluxul radiațiilor incidente când frecvența lor este constantă **(3p)**

2. Știind că simbolurile mărimilor fizice sunt cele utilizate în manualele de fizică, în cazul **reflexiei** luminii pe suprafața de separare dintre două medii cu indici de refracție diferiți, este adevărată relația:

- a. $\frac{\sin i}{n_2} = \frac{\sin r}{n_1}$
- b. $i = r$
- c. $\frac{\sin i}{n_1} = \frac{\sin r}{n_2}$
- d. $\frac{\sin i}{v_2} = \frac{\sin r}{v_1}$ **(3p)**

3. Unitatea de măsură în S.I. a energiei unui foton este:

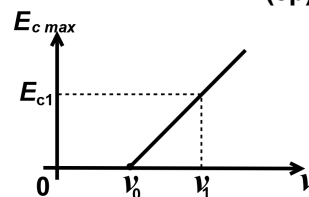
- a. m
- b. J
- c. m · s⁻¹
- d. Hz **(3p)**

4. În fața unei lentile convergente, având convergența $C = 5\text{m}^{-1}$, este așezat un obiect liniar, perpendicular pe axa optică principală, la o distanță egală cu dublul distanței focale. Modulul măririi liniare transversale este:

- a. 15
- b. 10
- c. 5
- d. 1 **(3p)**

5. Graficul alăturat reprezintă dependența energiei cinetice maxime a fotoelectronilor emiși, de frecvența radiației incidente. Lucrul mecanic de extracție are expresia:

- a. $h\nu_0$
- b. $h\nu_1$
- c. $h\nu_1 + E_{c1}$
- d. $h(\nu_0 + \nu_1)$

(3p)

II. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

Un obiect, având înălțimea $y_1 = 1\text{cm}$, este așezat perpendicular pe axa optică principală a unei lentile subțiri convergente L_1 . Pe un ecran se observă o imagine de trei ori mai mare decât obiectul. Distanța dintre obiect și imaginea sa este $d = 48\text{cm}$.

- a. Calculați înălțimea imaginii obiectului.
- b. Determinați distanța dintre lentilă și ecran.
- c. Determinați distanța focală a lentilei.
- d. O a doua lentilă subțire L_2 , cu distanța focală $f_2 = 25\text{cm}$, este plasată coaxial cu prima lentilă. Determinați distanța dintre cele două lentile astfel încât sistemul optic să fie afocal.

III. Rezolvați următoarea problemă:

(15 puncte)

O sursă de lumină S se află pe fundul unui acvariu umplut cu apă. Indicele de refracție al apei este $n = \frac{4}{3}$. O rază de lumină incidentă pe suprafața apei, într-un punct I, aflat

la distanța $R = 50\text{cm}$ de verticala dusă din sursa de lumină, se propagă tangent la suprafața de separare dintre apă și aer. Determinați:

- a. viteza de propagare a luminii în apă;
- b. sinusul unghiului de incidență al razei de lumină care ajunge în punctul I;
- c. înălțimea stratului de apă din acvariu;
- d. valoarea tangentei unghiului de incidență al unei raze de lumină provenite de la sursa S pentru care raza reflectată pe suprafața apei este perpendiculară pe raza refractată.

